

Ankara Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
Açık Ders Malzemeleri

Ders izlenme Formu

Dersin Kodu ve İsmi	KYM 438 Proses Kontrol Uygulamaları
Dersin Sorumlusu	Yrd.Doç.Dr. Suna ERTUNÇ
Dersin Düzeyi	Lisans
Dersin Kredisi	3 (2 0 2), 5 AKTS
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin İçeriği	Proses kontrolün temel kavram ve terimleri; proses, kontrol, proses değişkenleri, açık-hat, kapalı-hat, yatışkın ve yatışkın olmayan hal, kararlı ve kararlı olmayan proses. Proses kontrolün gerekliliği ve kontrol türleri; geri beslemeli, ileri beslemeli, kaskat kontrol ve ileri kontrol yöntemleri. Blok diyagram gösterimi ve kontrol döngüsünü oluşturan elemanlar ve dinamikleri; ölçüm elemanları, çeviriciler, son kontrol elemanları, PID kontrol edici. Deneysel verilerden proses modelinin belirlenmesi; proses tepki eğrisi yöntemleri ve doğrusal regresyon. PID parametrelerinin belirlenmesi; Cohen-Coon. Akış hızı, sıvı seviyesi, basınç ve sıcaklık kontrol sistemlerinde(Plint&Partners) içeriğe paralel incelemelerin ve deneysel çalışmaların gerçekleştirilmesi. Her bir prosesin Simulink benzetimi.
Dersin Amacı	Endüstriyel sistemlerin vazgeçilmez parçası olan akış hızı, basınç, sıvı seviyesi ve sıcaklık kontrol sistemlerinin pilot ölçekte dinamik yanıtlarının elde edilerek proses modellemede kullanımı ve PID kontrolünün gerçekleştirilmesi. Ölçüm elemanları, çevirici ve son kontrol elemanlarının özelliklerinin öğrenilmesi. PID parametrelerinin kontrol edici performansına etkilerinin uygulamalı olarak incelenmesi. Sistemlerin Simulink benzetimi ile kontrol edici performansının değerlendirilmesi.
Dersin Süresi	14 hafta
Eğitim Dili	Türkçe
Ön Koşul	Yok
Önerilen Kaynaklar	1. Parr, E.A., 1995, Industrial Control Handbook, 2 nd ed., Butterworth-Heinemann. 2. Marlin, E. T., 2000, Process Control: Designing Processes and Control Systems for Dynamic Performance, 2 nd ed., McGraw Hill. 3. Seborg, A. E., Edgar, T. F., Mellichamp, D. A., 2004, Process Dynamics and Control, 2 nd ed., Wiley. 4. TE3300 Operating Instructions, 1993, Plint&Partners Ltd.
Laboratuvar	Var, Kimya Mühendisliği, Temel İşlemler Laboratuvarı
Diğer-1	